

DECIZIE

04 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul- Valeriu Doagă

Judecătorii – Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan

Vera Macinskaia, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de reprezentantul lui Alexandru Vitalie, avocatul Balan Petru în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Vitalie împotriva lui Bargan Vitalie, intervenient accesoriu Capranov Svetlana cu privire la încasarea datoriei, cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Bargan Vitalie împotriva lui Alexandru Vitalie cu privire la declararea nulității contractului de împrumut, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 04 februarie 2014

c o n s t a t ă

La 28 februarie 2011 Alexandru Vitalie a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva lui Bargan Vitalie cu privire la încasarea datoriei aferente contractului de împrumut și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Alexandru Vitalie a menționat, că în anul 2008 a acordat un împrumut în sumă de 12610 euro lui Capranov Svetlana.

Pe parcursul anului 2010 Alexandru Vitalie a solicitat restituirea împrumutului, pe când Capranov Svetlana a explicat că banii primiți i-a împrumutat lui Bargan Vitalie.

În cadrul procesului de negociere cu Bargan Vitalie, s-a convenit de comun acord că banii vor fi rambursați direct de acesta.

Pentru a confirma împrumutul și a garanta restituirea lui, la 21 aprilie 2010 Alexandru Vitalie și Bargan Vitalie au încheiat un contract de împrumut, prin care obligația de restituire a împrumutului în mărime de 12610 euro a fost cesionată către

Bargan Vitalie. Părțile au convenit că Bargan Vitalie va rambursa împrumutul în termene de 3 luni de la data semnării contractului. Dobânda lunară stabilită constituia 5% din mărimea împrumutului, ceea ce constituie 630,3 euro lunar.

Bargan Vitalie refuză restituirea împrumutului acordat, eschivându-se de la onorarea obligațiunilor conform contractului, menționând că banii vor fi restituiți de Capranov Svetlana. La momentul depunerii cererii de chemare în judecată suma datorată de Bargan Vitalie constituie 18915 euro, dintre care 12610 euro datoria de bază și 6305 euro dobânda conform contractului.

Solicită Alexandru Vitalie încasarea din contul lui Bargan Vitalie în beneficiul său a datoriei în sumă de 18915 euro, a taxei de stat de 9200 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 12000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Telenești din 11.03.2011 s-a aplicat măsura de asigurare a acțiunii în formă de sechestru asupra imobilului situat în comuna Căzănești, raionul Telenești, nr. cadastral 8918203.105.01; pe terenurile agricole din extravilanul comuna Căzănești raionul Telenești cu nr. cadastrale 8918304031, 8918306031, 8918303055, 8918205439, 8918205066, 8918205297; pe terenul destinat construcției cu suprafața de 0,1355 ha nr. cadastral 8918000.116 și construcția amplasată în comuna Căzănești raionul Telenești cu nr. cadastral 8918000.116.01.

La 21 martie 2011 Bargan Vitalie a înaintat acțiunea reconvențională împotriva lui Alexandru Vitalie cu privire la declararea nulității contractului de împrumut.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că nu a luat cu împrumut de la Alexandru Vitalie suma de 18915 euro.

Menționează că, Alexandru Vitalie a utilizat violență fizică și psihică, pentru a-l constrânge să semneze respectivul contract de împrumut. Astfel, la 20 aprilie 2010 aflându-se în preajma Universității de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu din Chișinău, la întâlnit pe Alexandru Vitalie, care i-a recomandat să-l urmeze în unitatea de transport BMW C555.

Alexandru Vitalie a solicitat restituirea sumei de bani împrumutate rudei sale, menționând, că va primi acești bani prin orice mijloc, după care a solicitat să înregistreze autocamionul MAN 26422 TLAI 015, care-i aparține cu drept de proprietate, pe numele său, la care Bargan Vitalie a refuzat.

Însă, urmare violenței psihice utilizate în procesul discuției, Bargan Vitalie a semnat contractul de împrumut.

Bargan Vitalie solicită declararea nulității contractului de împrumut din 20 aprilie 2010 și respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Alexandru Vitalie cu privire la încasarea datoriei ca neîntemeiată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Telenești din 27 octombrie 2011 s-a admis acțiunea înaintată de Alexandru Vitalie cu privire la încasarea datoriei, iar acțiunea reconvențională declarată de Bargan Vitalie împotriva lui Alexandru Vitalie cu privire la declararea nulității contractului de împrumut din 20 aprilie 2010 s-a respins ca

neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 31 mai 2012 s-a admis apelul declarat de Bargan Vitalie, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Telenești din 27 octombrie 2011, s-a dispus restituirea cauzei la rejudicare în prima instanță, de un alt complet de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Telenești din 06 februarie 2013 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Alexandru Vitalie, s-a încasat de la Bargan Vitalie în beneficiul lui Alexandru Vitalie datoria în sumă de 12610 euro, suma de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, s-a respins acțiunea reconvențională declarată de Bargan Vitalie împotriva lui Alexandru Vitalie cu privire la declararea nulității contractului de împrumut din 20 aprilie 2010 ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 04 februarie 2014 s-a admis apelul declarat de Bargan Vitalie, s-a casat parțial hotărîrea judecătoriei Telenești din 06 februarie 2013, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Vitalie împotriva lui Bargan Vitalie, intervenient accesoriu Capranov Svetlana cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, în rest hotărîrea primei instanțe s-a menținut fără modificări, s-a anulat măsurile de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea Judecătoriei Telenești din 11.03.2011, sub formă de sechestru asupra casei de locuit individuale situate în comuna Căzănești, raionul Telenești, nr. cadastral 8918203.105.01; pe terenurile agricole din extravilanul comunei Căzănești, raionul Telenești, cu nr. cadastrale 8918304031, 8918306031, 8918303055, 8918205439, 8918205066, 8918205297; pe terenul destinat construcției cu suprafața de 0,1355 ha nr.cadastral 8918000.116 și construcția amplasată în comuna Căzănești, raionul Telenești, cu nr. cadastral 8918000.116.01.

La data de 14 februarie 2014 reprezentantul lui Alexandru Vitalie, avocatul Balan Petru a declarat recurs împotriva deciziei Bălți din 04 februarie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii de menținere a hotărîrii Judecătoriei Telenești din 06 februarie 2013.

În motivarea recursului a invocat, că instanțele judecătorești au aplicat în mod eronat normele de drept material și procesual.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel în partea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintată de Alexandru Vitalie împotriva lui Bargan Vitalie, intervenient accesoriu Capranov Svetlana cu privire la încasarea datoriei, cheltuielilor de judecată și restituirea pricinii în partea casată, spre rejudicare în Curtea de Apel Bălți din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudicare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

Conform art. 867 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Instanța de recurs menționează că, raportul juridic obligațional de împrumut între Alexandru Vitalie și Bargan Vitalie rezultă din contractul de împrumut încheiat la 21 aprilie 2010, potrivit căruia Alexandru Vitalie i-a dat cu împrumut lui Bargan Vitalie suma de 12610 euro.

Conform art. 871 alin (1), (2), (4) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract, dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul și până la expirarea termenului. Totodată, dacă în contractul de împrumut nu este stabilit nici termenul de restituire, nici termenul de preaviz, împrumutul trebuie restituit în decursul a 30 de zile de la data la care împrumutatul a primit cererea de restituire.

Potrivit contractului de împrumut din 21 aprilie 2010, încheiat între Alexandru Vitalie și Bargan Vitalie, nu a fost stabilit un termen determinat pentru restituirea împrumutului în mărime de 12610 euro.

Prin urmare, la determinarea circumstanțelor ce au constituit temei de scoatere a cererii de chemare în judecată de pe rol în sensul art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de apel urma să verifice existența cererii parvenite de la Alexandru Vitalie în adresa lui Bargan Vitalie cu privire la restituirea împrumutului.

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu poate reține concluzia instanței de apel, potrivit căreia Alexandru Vitalie nu s-a adresat către Bargan Vitalie cu cererea de restituirea împrumutului, pe motiv că potrivit acțiunii reconvenționale cât și explicațiilor oferite de Bargan Vitalie la ședința de judecată din 27 octombrie 2011, incluse și în procesul-verbal al ședinței de judecată(f.d. 106 Vol.I) Alexandru Vitalie a intervenit de nenumărate ori cu solicitarea de a restitui suma împrumutată, ultima cerere a avut loc prin intermediul apelului telefonic la data de 16 octombrie 2011 ora 17.20, or în sensul art. 131 alin. (4) din Codul de procedură civilă dacă partea recunoaște în ședință de judecată sau în cadrul îndeplinirii delegației judiciare faptele pe care cealaltă parte își întemeiază pretențiile sau obiecțiile, aceasta din urmă este degrevată de obligația dovedirii lor.

Mai mult ca atât, art. 871 alin (4) din Codul civil nu specifică că cererea de restituire a împrumutului urmează a fi exprimată în formă scrisă, or potrivit art. 211 alin. (2) din Codul civil nerespectarea formei scrise a actului juridic atrage nulitatea lui numai în cazul în care acest efect este expres prevăzut de lege sau prin acordul părților.

Dat fiind faptul că, instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și procesual, în rezultatul cărui fapt cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Vitalie împotriva lui Bargan Vitalie, intervenient accesoriu Capranov Svetlana cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată a fost scoasă de pe rol, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, cauza urmează a fi rejudecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea drepturilor procedurale ale părților.

În conformitate cu art. art. 445 alin.(1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de reprezentantul lui Alexandru Vitalie, avocatul Balan Petru.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 04 februarie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Vitalie împotriva lui Bargan Vitalie, intervenient accesoriu Capranov Svetlana cu privire la încasarea datoriei, cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Bargan Vitalie împotriva lui Alexandru Vitalie cu privire la declararea nulității contractului de împrumut, în partea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintată de Alexandru Vitalie împotriva lui Bargan Vitalie, intervenient accesoriu Capranov Svetlana cu privire la încasarea datoriei, cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Vera Macinskaia

Iurie Bejenaru